

IN CIJFERS

SCHOOLJAAR 2023-2024

Contact met het CLB

687 835 leerlingen
55,6 % van de populatie

8 339
chatgesprekken

Extra toegankelijk
via de CLB-chat

185
chatmedewerkers

Tevredenheid
leerlingen

Recht op onderwijs

ONDERWIJS AAN HUIS,
ZIEKENHUISCHOLEN,
BEDNET EN
GEMEENSCHAPS-
INSTELLINGEN

2 141

GEDRAGS-
PROBLEMEN

25 437

PROBLEMATISCHE
AFWEZIGHEDEN

31 018

DEFINITIEVE
UITSLUITINGEN

4 878

PROJECT SAMEN TEGEN SCHOOLUITVAL

Goed in je vel

Verontrusting

12 192
leerlingen

3 078
leerlingen

Pesten en gepest worden

Angst- en stemmingsproblemen

9 102
leerlingen

Project 'eerste
lijnspsychologen'
1958 klassen
34 282 leerlingen

ONDERWIJS OP MAAT

20 212 gemeenschappelijk curriculumverslagen

12 813 individueel aangepast curriculumverslagen

1 916 OV4-verslagen

Onderwijskiezer

20 miljoen
bezoekers sinds
de opstart!

Beste lezer,

De CLB-centra spelen een onmisbare rol in de ondersteuning van kinderen en jongeren, ouders en scholen binnen een samenleving die steeds complexer wordt. Ook in het schooljaar 2023-2024 maakten de medewerkers van de CLB's, dankzij hun expertise en toewijding, een belangrijk verschil in het leven van duizenden leerlingen in Vlaanderen. Door het registreren van interventies kunnen we waardevolle data verzamelen en vanuit onze unieke positie trends, resultaten en kansen in kaart brengen.

Met dit verslag willen we beleidsmakers sensibiliseren en inspireren om samen te werken aan een toekomst vol mogelijkheden voor alle jongeren.

We wensen je veel leesplezier!

Toelichting bij het jaarverslag

Voor een correcte lezing van dit jaarverslag geven we de volgende kanttekeningen mee:

- De meeste cijfers in dit jaarverslag zijn gegenereerd uit LARS, het elektronisch leerlingendossier dat alle CLB's hanteren. Bij de registratie maken de medewerkers gebruik van een sectorspecifieke nomenclatuur.
- De cijfers in dit jaarverslag weerspiegelen enkel de individuele contactmomenten met leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van een begeleiding of een systematisch contactmoment. Het collectief groepsaanbod naar klasgroepen (bijvoorbeeld preventieve informatiesessies of klasgroepacties rond welbevinden) en de schoolondersteunende opdrachten zoals consultatieve leerlingenbegeleiding en signaalfunctie zijn niet opgenomen. De weergegeven cijfers zijn dan ook een onderschatting van de hoeveelheid contacten die de CLB-medewerkers hebben met leerlingen.
- Om een juiste interpretatie van de cijfers mogelijk te maken, schetsen we de evolutie van de Vlaamse leerlingenpopulatie. In totaal steeg die tussen 2018-2019 en 2023-2024 met 2,53% tot 1.220.392 leerlingen. Die stijging situeert zich volledig in het secundair onderwijs (SO) (+9,5 %). In het basisonderwijs (BaO) (-2,15%) daalde het aantal leerlingen. In het buitengewoon onderwijs (BuO) steeg het aantal leerlingen met 15%.
- De hier gepresenteerde statistieken bieden geen volledige weergave van genderdiversiteit, wel een breed statistisch beeld van de populatie op basis van biologisch geslacht.

687.835

leerlingen kwamen tijdens schooljaar 2023-2024 in contact met hun CLB. Dat is 55,6% van de leerlingenpopulatie.

Vraaggestuurde werking

269.594 leerlingen

21,8% van de populatie

Aanbodgestuurde werking rond preventieve gezondheidszorg (vaccinaties, systematische contactmomenten en profylaxe)

559.727 leerlingen

45,3% van de populatie

Interventies rond 4 domeinen

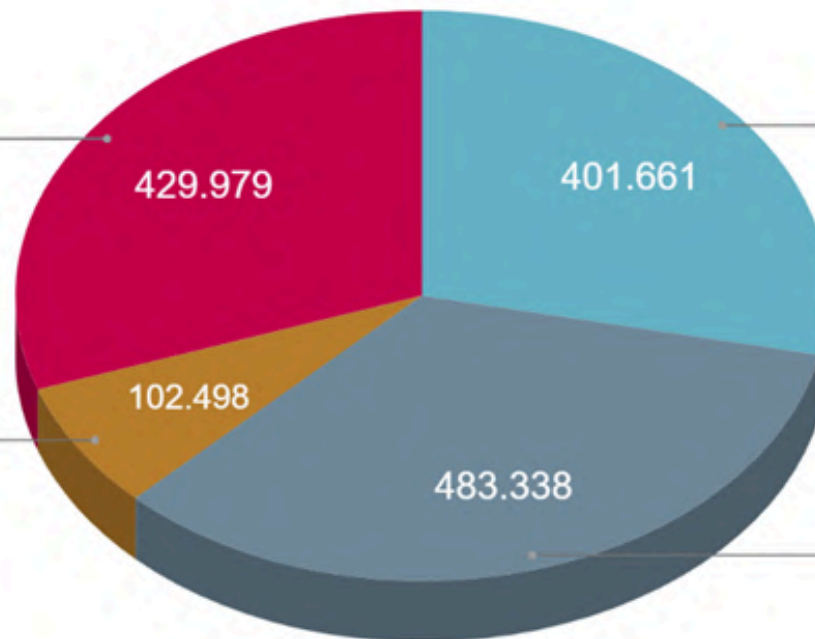
Het CLB werkt rond 4 domeinen. Onze vraaggestuurde interventies waren als volgt verdeeld:

Psychosociaal functioneren
30,3%

Preventieve gezondheidszorg
7,2%

Leren en studeren
28,3%

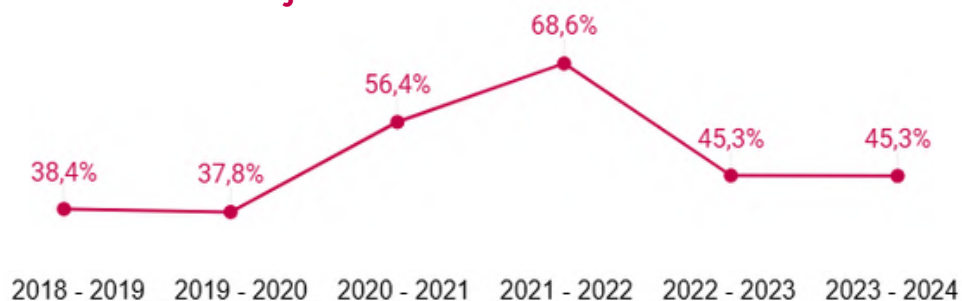

Onderwijsloopbaan
34,1%

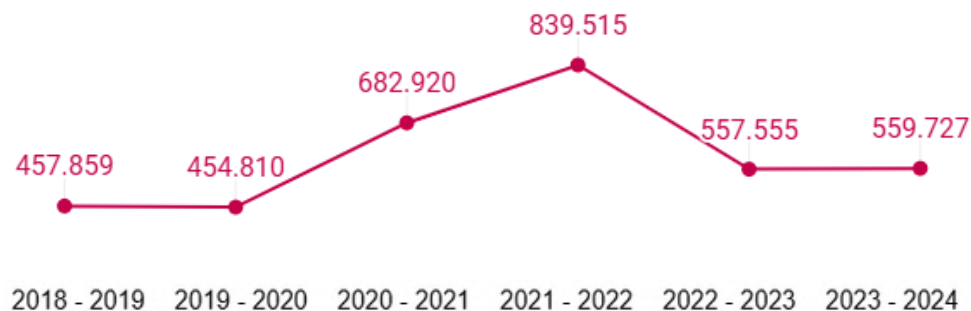

Meer dan half miljoen leerlingen op consult bij het CLB of gevaccineerd

% van de leerlingenpopulatie in contact met CLB in het kader van een systematisch contactmoment, een vaccinatie of een besmettelijke ziekte

absoluut aantal leerlingen in contact met het CLB in het kader van een systematisch contactmoment, een vaccinatie of besmettelijke ziekte

Tijdens het schooljaar 2023-2024 hadden de CLB's contact met 559.727 unieke leerlingen of 45,3 % van de totale leerlingenpopulatie binnen het aanbod preventieve gezondheidszorg. Dit aanbod omvat o.a. de systematische contacten (consulten) waarbij we de ontwikkeling van de leerling opvolgen. Ook vaccinaties en andere acties tegen de verspreiding van besmettelijke ziektes vallen hieronder.

We zien een daling tegenover COVID-19-jaren 2019-2020 en 2021-2022, maar t.o.v. 2018-2019 zien we een duidelijke stijging van het aantal leerlingen dat in contact komt met de medische werking van het CLB. Die stijging kunnen we deels verklaren door een algemene stijging van de leerlingenaantallen alsook door de HPV-vaccinatie die we sinds 2019-2020 ook aan alle jongens aanbieden.

RECHT OP ONDERWIJS

Een onderwijskwalificatie opent deuren naar een betere toekomst. Onderzoek toont aan dat onderwijs gelijkheid bevordert (Piketty, 2022) en dat mensen met een diploma meer doorgroeimogelijkheden en een grotere kans op stabiel werk hebben (OESO, 2021). Het CLB wil daarom alle leerlingen alle kansen geven om een onderwijskwalificatie te behalen.

Als leerlingen een problematische schoolloopbaan doormaken, vergroot de kans dat ze de schoolbanken vroegtijdig verlaten (Lavrijsen & Nicaise, 2015). Hieronder gaan we verder in op een aantal opvallende tendensen die impact hebben op de schoolloopbanen van leerlingen.

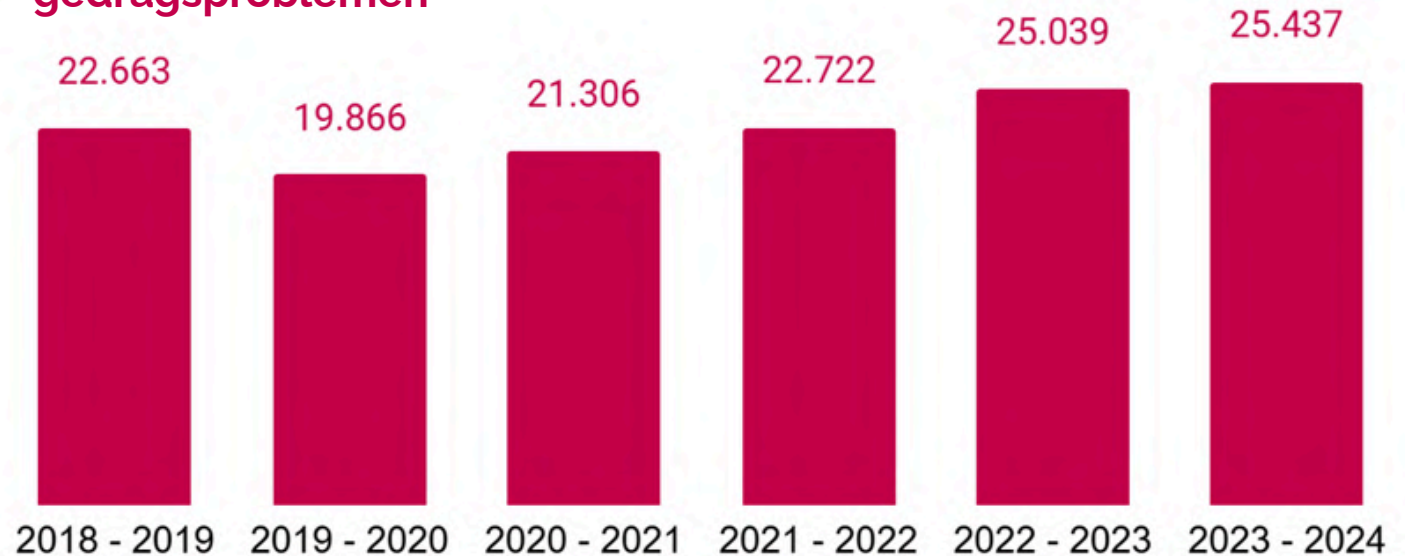

Recht op onderwijs GEDRAGSPROBLEMEN

Jongens komen 4,2
keer meer in
contact met het
CLB rond
gedragsproblemen
dan meisjes

Aantal leerlingen in contact met het CLB rond gedragsproblemen

Leerlingen worden bij het CLB aangemeld als ze de regels vaak overtreden of zeer moeilijk hanteerbaar gedrag stellen. Moeilijk gedrag en regelovertredingen zijn namelijk belastend voor leraren én leerlingen.

Het CLB pleit voor nog meer preventieve acties die de band tussen leerling en leraar versterken. Moeilijk hanteerbaar gedrag is vaak een signaal dat het niet zo goed gaat met de leerling. De leraar en het schoolteam kunnen rekenen op consultatieve leerlingenbegeleiding door het CLB: de CLB-medewerker denkt mee na over hoe de leraar de onderliggende nood kan herkennen en aanpakken.

Wanneer een leerling omwille van moeilijk hanteerbaar gedrag aangemeld wordt bij het CLB, dan moeten diagnostiek en begeleiding hand in hand gaan met ondersteuning van de leerkrachten.

Recht op onderwijs

GEDRAGSPROBLEMEN

Bij de overgang van basis- naar secundair onderwijs (tussen 11 en 13 jaar) pieken de aanmeldingen voor moeilijk hanteerbaar gedrag. We zien een opvallende kloof tussen het basis- en het secundair onderwijs. Vanuit deze vaststelling is de CLB-sector vragende partij voor verder onderzoek naar mogelijke oorzaken hiervoor en bijhorende praktijk- en beleidsaanbevelingen.

We merken als CLB-sector op dat onze opdracht vandaag vaak curatief is. We willen echter vroeger impact hebben door preventief en nabij scholen en leerkrachten te ondersteunen. Hiervoor hebben we ruimte nodig. Daarom blijven we aandringen op een ruimer hulpverleningsaanbod zonder wachtlijsten.

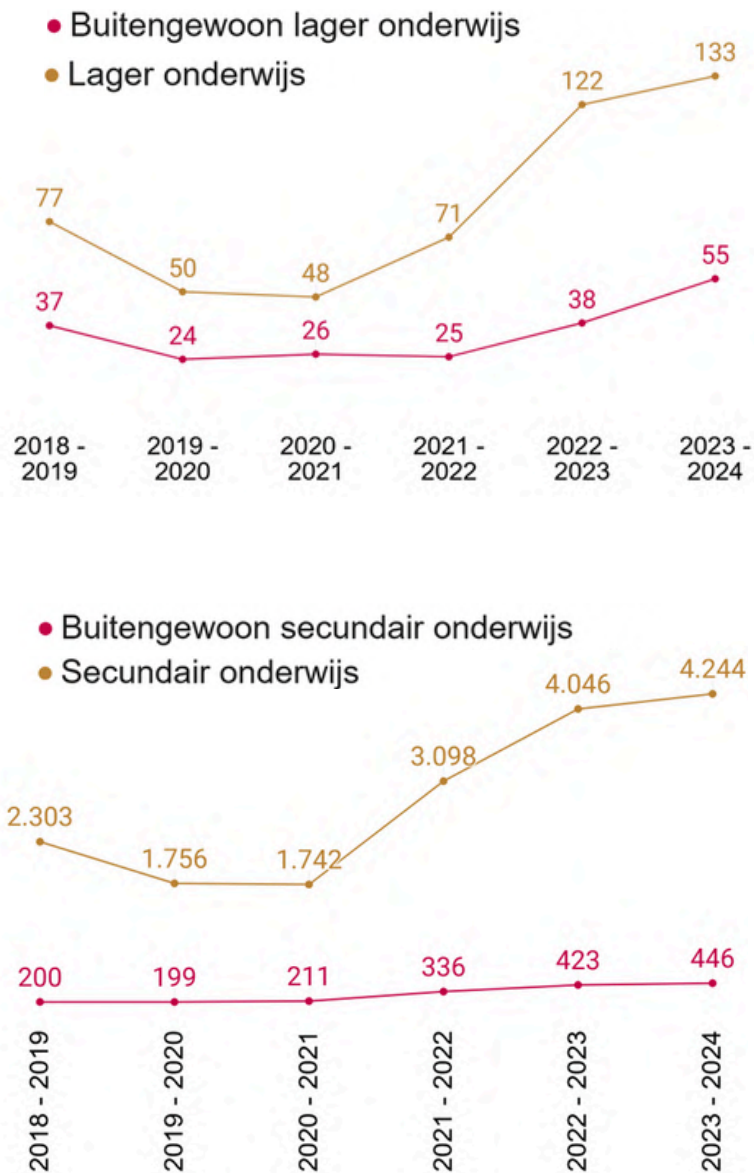
Aantal interventies rond gedragsproblemen volgens leeftijd in 2023-2024

Recht op onderwijs

DEFINITIEVE UITSLUITINGEN

Aantal leerlingen in contact met het CLB rond definitieve uitsluiting

In het schooljaar 2023-2024 kwamen in het gewoon **basisonderwijs** 133 leerlingen (0,03% van de populatie) in aanraking met het CLB rond definitieve uitsluiting. In het buitengewoon basisonderwijs ging het om 55 leerlingen (0,14% van de populatie). We stellen vast dat het percentage leerlingen dat in aanraking komt met het CLB rond definitieve uitsluitingen in het buitengewoon lager onderwijs bijna 5 keer hoger ligt dan in het gewoon lager onderwijs.

In het gewoon **secundair onderwijs** ging het om 4.244 leerlingen (0,85% van de populatie) en in het buitengewoon secundair onderwijs om 446 leerlingen (1,71% van de populatie). Leerlingen uit het buitengewoon secundair onderwijs kwamen dus procentueel gezien dubbel zo vaak in aanraking met het CLB rond definitieve uitsluitingen dan leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs.

Voor **alle onderwijsniveaus** blijven deze aantallen jaar na jaar stijgen. Bovengenoemde data betreft enkel leerlingen die in aanraking komen met het CLB. Dit is een onderschatting, want we weten dat scholen leerlingen ook definitief uitsluiten zonder het CLB hierbij te betrekken en zonder de correcte procedure hiervoor te volgen. De CLB-sector vraagt om het CLB tijdig te betrekken, zodat de CLB's nog alternatieven kunnen aanreiken. We blijven ervoor pleiten om van definitieve uitsluitingen een absolute noodoplossing te maken en ervoor te zorgen dat er voldoende alternatieven zijn voor deze maatregel.

Jongens komen 3,5 keer meer in contact met het CLB rond definitieve uitsluiting dan meisjes

Recht op onderwijs

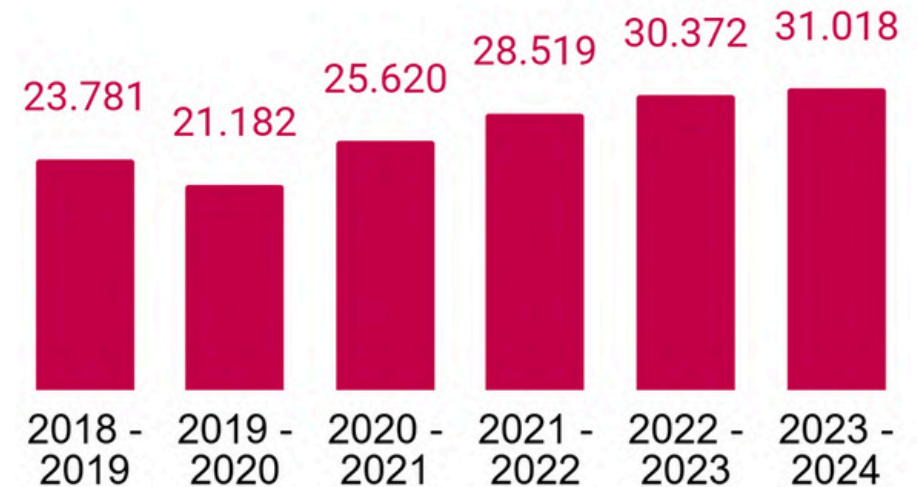
PROBLEMATISCHE AFWEZIGHEDEN

In het schooljaar 2023-2024 was er een toename van het aantal leerlingen dat in contact kwam met het CLB rond afwezigheden. Het ging over 31.018 leerlingen of 2,51% van de leerlingenpopulatie. Het betreft hier alle afwezigheden die problematisch zijn voor de schoolloopbaan van de jongere: ongewettigde afwezigheden, frequente of langdurige afwezigheden wegens ziekte, langdurige afwezigheden naar aanleiding van tuchtmaatregelen,...

Uit de afwezigheidscijfers die de secundaire scholen zelf registreerden (Bron: Dataloep Onderwijs en Vorming) blijkt dat de werkelijke stijging van het aantal afwezigheden nog veel sterker is dan de stijging in aantal leerlingen die we zelf vaststellen binnen het CLB. Het aantal leerlingen met minstens 30 halve dagen ongewettigde afwezigheid per schooljaar steeg sinds 2017-2018 met 44%. Ook het aantal leerlingen met minstens 30 halve dagen afwezigheid wegens ziekte nam aanzienlijk toe, met een stijging van 57%.

De toename is zo groot dat het CLB niet in staat is om met alle leerlingen individueel aan de slag te gaan. Onze beschikbare personeelsomkadering groeit onvoldoende mee met de stijgende vraag. Er is dringend behoefte aan meer preventieve maatregelen om leerlingen op de schoolbanken te houden.

Aantal leerlingen in contact met het CLB rond problematisch afwezigheden

"Moest iedereen de ruimte en middelen hebben om zijn opdracht te doen, dan kunnen wij onze echte CLB-taken tenminste uitvoeren"

Een CLB-medewerker

Recht op onderwijs

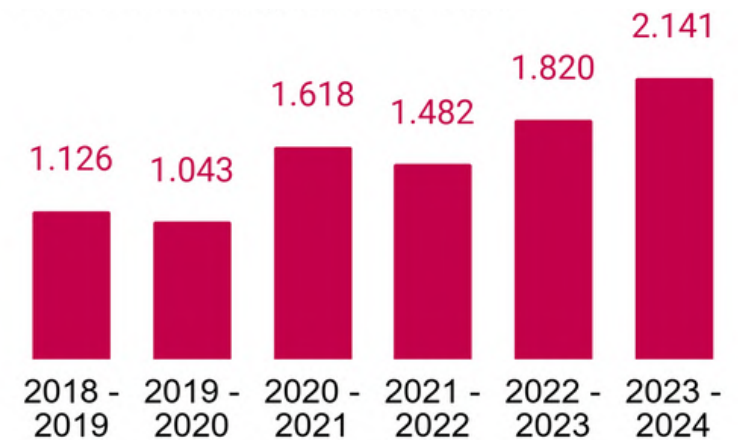
ONDERWIJS AAN HUIS, ZIEKENHUISSCHOLEN, BEDNET EN GEMEENSCHAPSINSTELLINGEN

Alle kinderen en jongeren hebben het recht om te leren. Toch is het voor sommige leerlingen onmogelijk om voltijds aanwezig te zijn op de schoolbanken door bijvoorbeeld ziekte. Het CLB vindt het positief dat er alternatieven bestaan die de verbinding met het schoolleven behouden.

Tegelijkertijd is de CLB-sector bezorgd over de gestage toename van het aantal leerlingen dat hier gebruik van maakt. Zo rapporteert Bednet in zijn laatste jaarverslag (2023) 18% meer gebruikers dan het jaar ervoor. 52% van de leerlingen die gebruik maakt van Bednet in het secundair onderwijs doet dit omwille van psychische kwetsbaarheid.

Online of thuis les volgen brengt ook risico's met zich mee, zoals het verlies van verbondenheid met het schoolleven. Het eerste uitgangspunt is dat kinderen maximaal op school aanwezig zijn. Daarom is het essentieel zorgvuldig af te wegen welke maatregel het meest geschikt is voor de leerling en regelmatig te evalueren. Hierin willen we als CLB een betrokken partner zijn voor de school en de behandelende artsen.

Aantal leerlingen in contact met het CLB rond onderwijs aan huis, ziekenhuisscholen, bednet en gemeenschapsinstellingen

Recht op onderwijs

SAMEN TEGEN SCHOOLUITVAL

Omdat een onderwijskwalificatie cruciaal is voor de toekomstkansen van leerlingen (OESO, 2021), werd op 1 januari 2024 het ISC-project Samen tegen Schooluitval (StS) gelanceerd. Dit is een netoverstijgend initiatief om via preventie vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan en ongekwalificeerde uitstroom te voorkomen.

Het project heeft twee grote doelstellingen: de netwerkcoördinatoren StS over de regio's heen samenbrengen om ervaringen en goede praktijken uit te wisselen én een duurzaam professionaliseringstraject StS opstarten.

We voorzien een intern professionaliseringstraject voor de ankerfiguren uit de verschillende CLB's door hen netoverstijgend samen te brengen in regionale professionele leergemeenschappen.

Daarnaast werken we samen met de verschillende pedagogische begeleidingsdiensten een professionaliseringstraject uit binnen de scholen. In het voorjaar van 2025 lanceren we hiervoor een nieuwe website StS. Hierop zal een toolbox te vinden zijn waarbinnen we alle expertise en goede praktijken verzamelen.

VERONTRUSTING EN PROBLEMEN THUIS

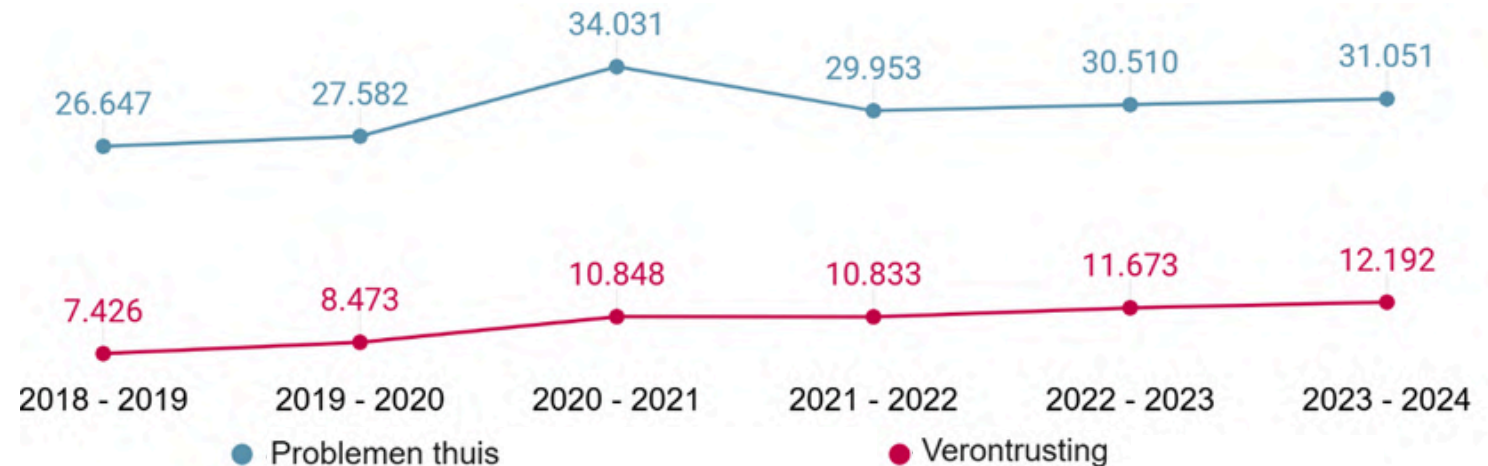
"Elke jonge persoon in nesten is één zorgzame relatie verwijderd van succes en het is zo waardevol dat jij die brug kon vormen"

Een netwerkpartner over de rol van een CLB-medewerker in een verontrustende situatie

"Sta ik nu op een wachtlijst om op een wachtlijst te komen?"

Een ouder die stoot op de wachtlijsten in de hulpverlening

Aantal leerlingen in contact met het CLB rond 'problemen thuis' en 'verontrusting'

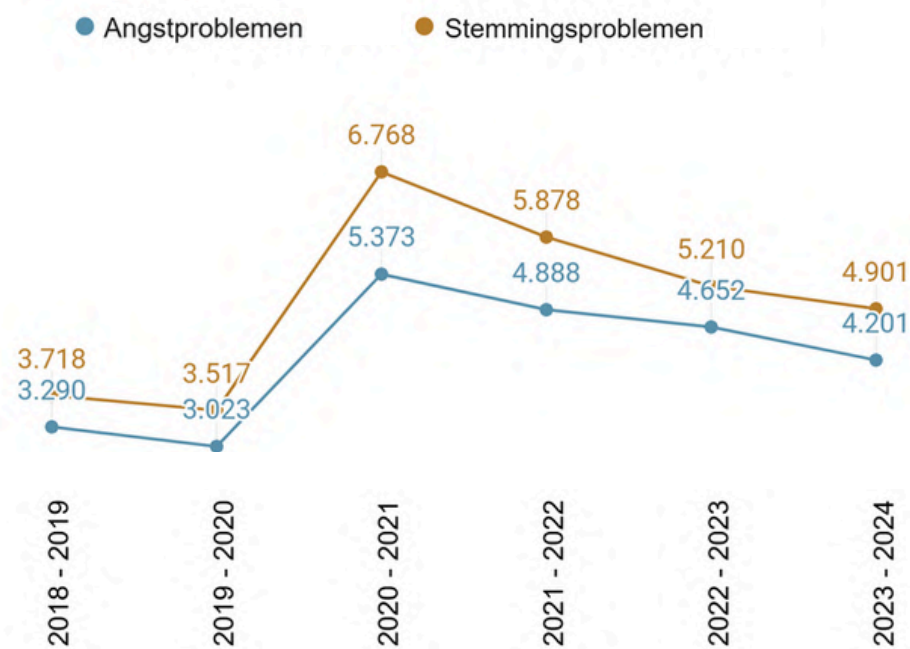

Het aantal leerlingen dat in contact komt met het CLB omwille van problemen thuis of omdat ze zich in een verontrustende situatie bevinden, stijgt jaar na jaar. In vergelijking met het schooljaar 2018-2019 is er op vlak van verontrusting een stijging van 64%. Uit een recente bevraging van CLB-medewerkers door het Kinderrechtencommissariaat (2024) blijkt niet alleen een toename van het aantal zorgvragen, maar ook van de complexiteit ervan. Tegelijk worden CLB-medewerkers geconfronteerd met lange wachtlijsten en strikte opnamecriteria bij welzijnspartners, waardoor ze steeds vaker zelf overbruggingshulp moeten bieden. Dit zet hun kerntaken en de personeelscapaciteit onder druk. Daarnaast heerst er binnen de jeugdhulp een wildgroei aan projecten en initiatieven die weinig duurzaam zijn en waarbij bovenlokale afstemming ontbreekt. De CLB's pleiten voor een betere afstemming, een toereikend jeugdhulpaanbod en erkenning van de specifieke rol en professionaliteit van het CLB, zodat de medewerkers hun kernopdracht beter kunnen vervullen.

Goed in je vel

EMOTIONELE ONTWIKKELING

Aantal leerlingen in contact met het CLB rond angstproblemen en stemmingsproblemen

Leren omgaan met stress, angst en negatieve emoties hoort bij het opgroeien. Toch ondervonden 9.102 leerlingen in zulke mate angst- en stemmingsproblemen dat ze ondersteuning vroegen bij het CLB. We stellen vast dat leerlingen ook de weg naar de CLBch@t vinden om te praten over dit thema. We registreerden 640 gesprekken rond depressie en zelfmoordgedachten.

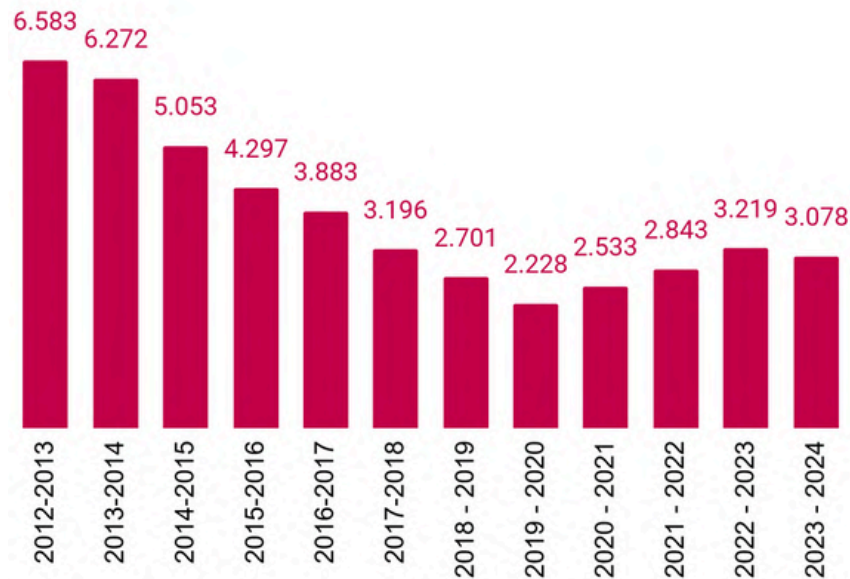

Goed in je vel

PESTEN EN GEPEST WORDEN

Aantal leerlingen in contact met het CLB rond 'pesten en gepest worden'

Het aantal leerlingen dat in contact komt met het CLB rond pesten en gepest worden blijft hoog. Nadat we jarenlang dalende cijfers zagen, zien we de afgelopen jaren opnieuw een stijging. Ook bij CLBch@t registreren we veel vragen over pesten: er waren maar liefst 368 chatgesprekken over dit thema, pesten hoort dan ook bij de meest voorkomende onderwerpen.

Deze cijfers zijn echter een onderschatting, aangezien scholen vaak zelf aan de slag gaan met pestsituaties. Waar nodig consulteren ze hierbij het CLB als een versterkende en schoolnabije partner. Pas wanneer blijkt dat dit niet volstaat wordt een leerling individueel aangemeld bij het CLB.

Daarnaast blijft pestgedrag regelmatig onder de radar. Recent onderzoek van de WHO (2024) toont aan dat één op zes adolescenten al slachtoffer geweest is van cyberpesten. Een op de acht adolescenten zegt zelf al online gepest te hebben.

Goed in je vel

PREVENTIEF AAN DE SLAG

Leerlingen onthouden dit:

Hou van jezelf en
vraag om hulp als
het niet gaat.

Praat over je
problemen en krop
niet alles op.

De cijfers over psychisch en sociaal functioneren tonen aan dat er nog steeds een grote nood is om te werken rond de emotionele en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren. De WHO (2022) bevestigt dat inzetten op preventie loont, alsook dat de impact van preventie groot is wanneer men zoveel mogelijk leerlingen bereikt op het juiste moment.

Project ELP

Dankzij het initiatief van de federale Overheidsdienst Volksgezondheid sinds 2022-2023, kunnen de CLB's in samenwerking met eerstelijnspsychologen (ELP) een gratis en laagdrempelig aanbod voorzien voor leerlingen.

In 2023-2024 organiseerden 39 CLB's een klassikaal aanbod in hun regio. Hierbij werd onder andere gewerkt rond sociale vaardigheden, stress- en emotieregulatie, zelfbeeld en welbevinden. Afhankelijk van het onderwerp en de methodiek richtten de sessies zich van leerlingen in het eerste leerjaar tot leerlingen uit het zesde secundair. Waar nodig kon dit klasgericht aanbod aangevuld worden met individuele sessies of sessies voor kleine groepjes.

Via het project ELP bereikten we met klassikale sessies rond
welbevinden

1.958 klassen

34.282 leerlingen*

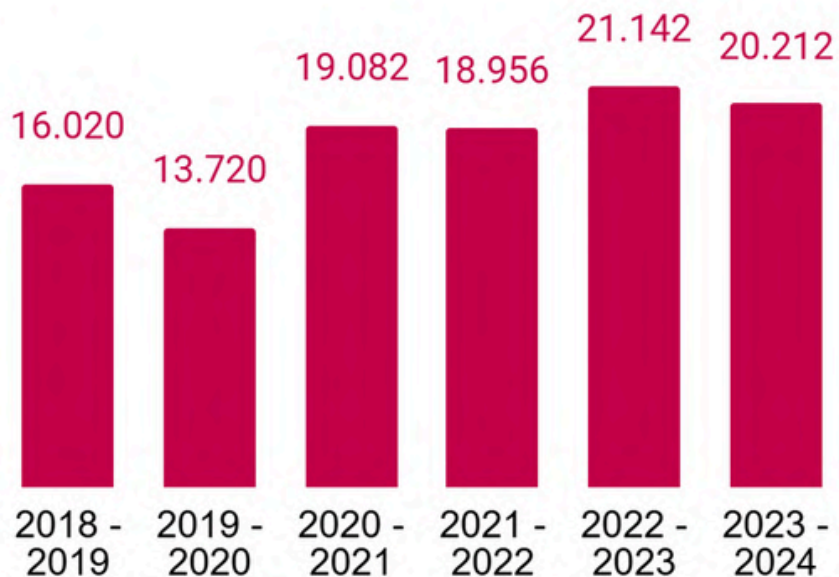

* op basis van gemiddeld 17 leerlingen per klas

Onderwijs op maat

EXTRA EXPERTISE VOOR LEERLINGEN BINNEN HET GEWONE LEERPROGRAMMA

Evolutie aantal gemeenschappelijk curriculumverslagen (voorheen gemotiveerde verslagen)

Een gemeenschappelijk curriculumverslag (GC-verslag) maakt ondersteuning vanuit leersteuncentra in het gewoon onderwijs mogelijk. In schooljaar 2023-2024 werden 20.212 GC-verslagen opgemaakt. Voor het eerst in jaren zien we geen stijging (m.u.v. 2019-2020 door COVID-19). Het decreet leersteun zet verder in op de gezamenlijke verantwoordelijkheid die de school, het CLB en leersteun opnemen in de toeleiding naar leersteun. Mogelijk is deze daling hiervan een effect. We monitoren dit verder.

Als sector blijven we inzetten op onze kernactiviteiten consultatieve leerlingenbegeleiding en signaalfunctie.

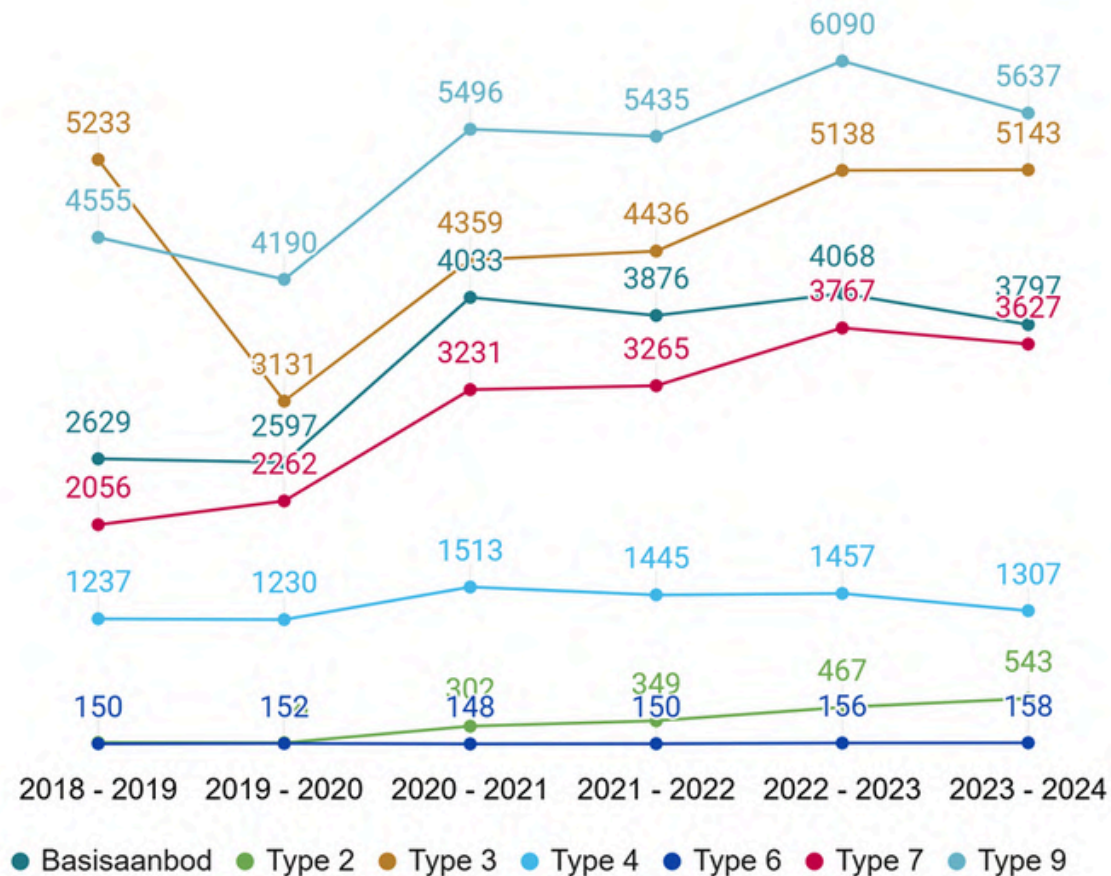
Zo versterken we scholen in zowel de brede basiszorg als de verhoogde zorg. De vraag naar extra ondersteuning vanuit scholen blijft wel reëel. We volgen de evolutie verder op.

Onderwijs op maat

EXTRA EXPERTISE VOOR LEERLINGEN BINNEN HET GEWONE LEERPROGRAMMA

Evolutie aantal GC-verslagen per type (voorheen gemotiveerde verslagen)

In 2023-2024 werden de meeste GC-verslagen geschreven in het kader van expertise rond autismespectrumstoornissen (type 9) en gedrags- en emotionele stoornissen (type 3), gevolgd door GC-verslagen in het kader van expertise rond leermoeilijkheden (type basisaanbod) en spraak-, taal- en/of gehoorstoornissen (type 7). Voor ondersteuning vanuit een leersteuncentrum via een GC-verslag is een diagnose geen vereiste.

We merken op dat de vraag naar expertise voor leerlingen met een verstandelijke beperking (type 2) binnen het gewone leerprogramma blijft stijgen. Deze vraag zien we vooral in het kleuteronderwijs bij leerlingen waarbij nog niet duidelijk is of er sprake is van een verstandelijke beperking of een ontwikkelingsachterstand. Door een GC-verslag type 2 krijgt de kleuter al ondersteuning in afwachting van het verduidelijken van de ernst van de ontwikkelingsachterstand of de verstandelijke beperking.

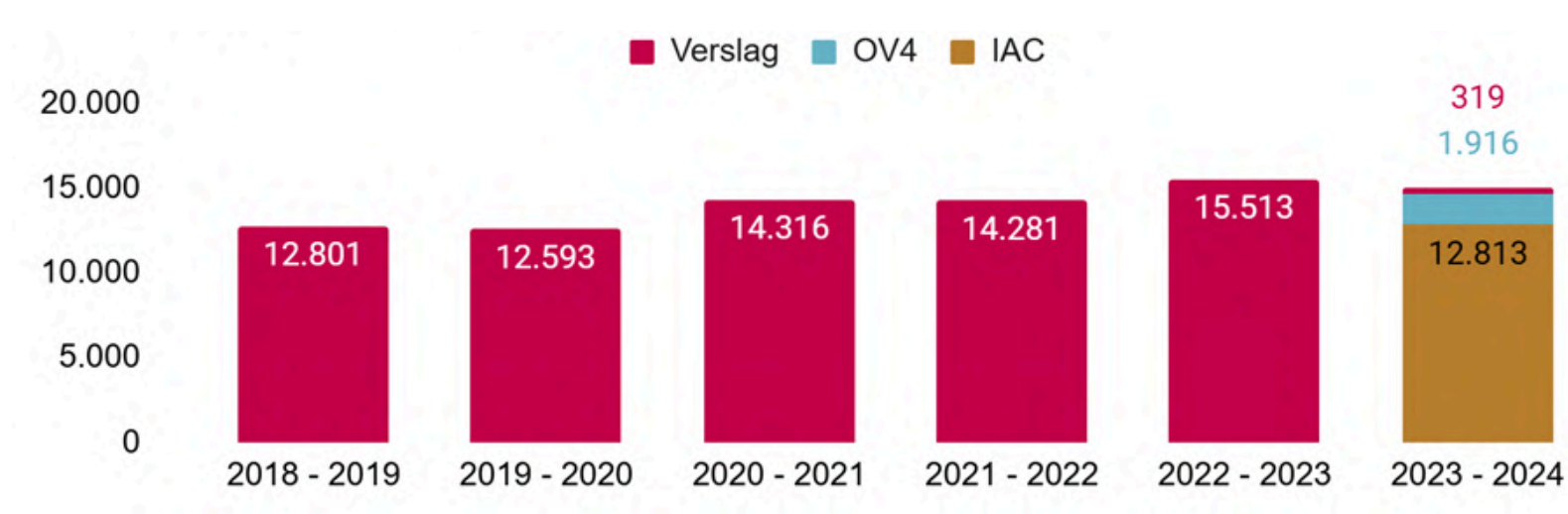
Een tweede factor die een rol speelt bij de keuze tussen een GC-verslag of IAC-verslag type 2 is inschrijvingsrecht. We merken bij leerlingen met een IAC-verslag type 2 een hogere kans dat scholen inschrijvingen gaan ontbinden, waardoor een aantal leerlingen het risico lopen om geen school te hebben, gezien de capaciteitsproblematiek in buitengewoon onderwijs type 2. Deze trend volgen we zeker op.

Onderwijs op maat

EXTRA ONDERSTEUNING BINNEN EEN AANGEPAST LEERPROGRAMMA

Een Individueel Aangepast Curriculumverslag (IAC-verslag) geeft de mogelijkheid om een individueel aangepast leerprogramma te volgen in het gewoon of buitengewoon onderwijs. Een OV4-verslag geeft de kans om het gewone leerprogramma te volgen met intensieve ondersteuning en speciale aanpassingen in het gewoon of buitengewoon onderwijs. Zowel bij de IAC-verslagen als bij de OV4-verslagen zien we een stabilisatie van het aantal verslagen t.o.v. 2022-2023. Het capaciteitsprobleem van scholen voor buitengewoon onderwijs kan hierbij een rol spelen. Voor leerlingen die al les volgen in het buitengewoon onderwijs, maar nood hebben aan een wijziging van verslag, worden verslagen soms niet aangepast als er geen plaats is voor de leerling in een school van het nieuwe type of opleidingsvorm. Zo kan de leerling zijn plek in de huidige school behouden.

Evolutie aantal Individueel Aangepast Curriculumverslagen en OV4-verslagen (voorheen samen verslagen M-decreet)

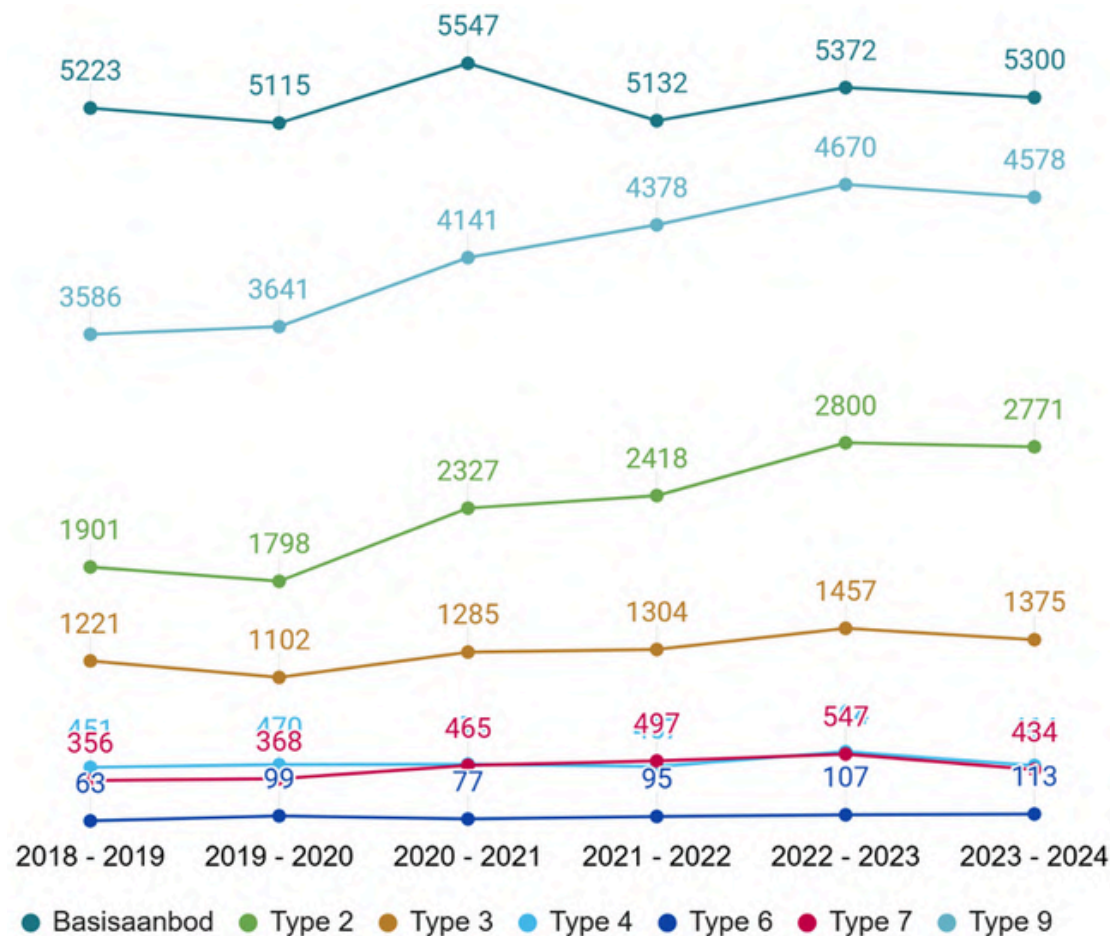
Onderwijs op maat

EXTRA ONDERSTEUNING BINNEN EEN AANGEPAST LEERPROGRAMMA

Voor alle types zien we in het schooljaar 2023-2024 een daling of een stabilisatie van het aantal IAC- en OV4-verslagen t.o.v. het voorgaande schooljaar. Capaciteitsproblemen zouden hier vooral binnen type 2 (verstandelijke beperking), type 3 (gedrags- en emotionele stoornissen) en type 9 (autismespectrumstoornissen) een rol kunnen spelen. We monitoren het aantal IAC-verslagen type 2 nauwgezet, gezien de opvallende stijging de afgelopen jaren.

Op korte termijn vragen we een grotere capaciteit binnen het buitengewoon onderwijs. Daarnaast vragen we om ernstig werk te maken van inclusief onderwijs voor iedereen. De CLB-sector kijkt ernaar uit om hierin een actieve rol op te nemen.

Evolutie aantal Individueel Aangepast Curriculumverslagen en OV4-verslagen (voorheen samen verslagen M-decreet) per type

ZELF AAN DE SLAG MET ONDERWIJSKIEZER

Een website van alle CLB's om leerlingen, ouders en leerkrachten te helpen bij het vinden van een geschikte studierichting.

Onderwijskiezer.be

telde
2.111.090
bezoeken
in 2023-2024

**meer dan 20 miljoen
bezoekers sinds de
opstart in 2011**

Ondersteuning naast de infomomenten voor ouders en leerlingen door het CLB

390.341 vragenlijsten werden ingevuld op Onderwijskiezer. Deze stijging weerspiegelt het streven van de CLB's om leerlingen actiever te betrekken bij hun eigen keuzeproces.

8.339
chatgesprekken

Zelfrapportage gender:

	76,53%
	21,00%
X	2,48%

*Na jaren voel ik me eindelijk gehoord.
Het gesprek was zo fijn en
verhelderend. Ik weet nu hoe ik de
situatie kan aanpakken en wat we
samen kunnen doen.*

Een mama na een gesprek over
cyberpesten

OOK VOOR OUDERS

Meest voorkomende onderwerpen:

- schoolloopbaan
- interactie in het gezin
- relatievaardigheid
- seksualiteit
- zelfmoordgedachten
- pesten/cyberpesten

Het volledige jaarverslag:
CLBchat.be/jaarverslagen

Gemiddelde leeftijd

14,5 jaar

Meer info? Een gesprek?

Stefan Grielens

Directeur Vrij CLB Netwerk
0495 40 09 85
stefan.grielens@vrijclbnetwerk.be

Karen Dobbelaere

Stafmedewerker beleid OVSG
0474 88 63 99
karen.dobbelaere@ovsg.be

Lotte Meulewaeter

Directeur GO! CLB Ondersteuningscel
0497 88 64 51
lotte.meulewaeter@g-o.be

Marjolein Petit

Pedagogisch begeleider / Belangenbehartiging
Provinciale CLB
0497 16 08 44
marjolein.petit@pov.be

Meer informatie met betrekking tot het Leerlingen Administratie en Registratie Systeem (LARS) van de CLB's en de bijhorende nomenclatuur is te vinden via www2.clb-lars.be.

LITERATUURLIJST

- Piketty, T. (2022). *Een kleine geschiedenis van de gelijkheid*, De Geus.
- OECD (2021). *Education at a Glance 2021: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/b35a14e5-en>.
- Lavrijsen, J., & Nicaise, I. (2015, 7 december). *Social Inequalities in Early School Leaving: The Role of Educational Institutions and the Socioeconomic Context*. European Education; M. E. Sharpe. <https://doi.org/10.1080/10564934.2015.1098265> .
- Bednet. (2023). *Jaarverslag 2023. Bednet. Mee met de les en al de rest*. Geraadpleegd op 25/11/2024, van https://www.bednet.be/files/files/bednet-jaarverslag-2023_1.pdf.
- World Health Organization. (2022). *World mental health report: Transforming mental health for all*. <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/356119/9789240049338-eng.pdf?sequence=1>.
- Kinderrechtencommissariaat. (2024). *Signalen van centra voor leerlingenbegeleiding. Topproblemen en oplossingen vanuit CLBperspectief*. Geraadpleegd op 20/12/2024, van <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/70592>.
- InternettenSamenwerkingsCel CLB (ISC). (2024). *Jaarverslag onlinehulp in de CLB-sector 2023-2024: CLBch@t, blended hulpverlening en chat-met-je-CLB*. Geraadpleegd op 25/11/2024, van <https://cdn.nimbu.io/s/a3p8eso/channelentries/u0tcrwp/files/1734688386225/jaarverslag-clbch-t-2023-2024.pdf?6lmnrg1>.